

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

Ds. D. Chr. Overduin

10 januari 1988

Catechismus zondag 7 vraag 20 (vervolg)

Schriftlezing : Hebreëen 10 : 19 - 39

Zingen : Psalm 25 : 3
25 : 5
32 : 3,5
32 : 4

De 7e Zondag.

VRAAG 20: Worden dan alle mensen wederom door Christus zalig, gelijk zij door Adam zijn verdoemd geworden?

ANTWOORD: Neen zij, maar alleen degenen, die Hem door een waar geloof worden ingelijfd en al zijn weldaden aannemen.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

THEMA: ZALIG WORDEN. ALLE MENSEN? WIE DAN WEL?

Verleden week zijn er al verschillende dingen genoemd en ik wilde trachten vanavond alles nog eens samen te vatten, misschien enkele andere dingen daarbij nog te noemen, maar om deze belangrijke vraag en dit belangrijke antwoord min of meer af te ronden.

We hebben gehoord dat de intentie van zo'n vraag is eigenlijk min of meer ook bepalend voor het antwoord. Want - hebben we gehoord - wanneer de intentie van die mens déze is, zoals onder Israël zo sterk tot uitdrukking kwam: WIJ zijn het volk, WIJ zijn de uitverkorenen, en de rest zijn de verworpenen der wereld, dan is op zich zo'n antwoord al getekend. Niet door de verkiezing, door de eeuwige liefde van God, maar door Adams hoogmoed. Want uitverkiezing sluit in zich, dat wij in Adam allen dezelfde diepe val hebben gemaakt en dat wij in Adam allemaal even verwerpelijk zijn. Het woordje 'uitverkiezen' zou ons dus al moeten bewegen om de hand op de mond te leggen en te zeggen: "Wie ben ik?"

Die intentie van vraag stellen waarbij mensen haast een zekere angst en schrik ten toon spreiden als het gaat om het antwoord: "Nee, natuurlijk niet", of zelfs dat er haast een zeker behagen in lijkt te zijn om op te dreunen: 'Het is niet al Israël wat Israël genoemd wordt' en 'De Heere kent degenen die de Zijnen zijn' en 'In het merendeel heeft God geen welbehagen'. Dan voel je al aan, ik heb hier niet te maken met een verootmoedigd schepsel, maar met een mens die het voor zijn zelf-uitgedachte god op moet nemen. En dat is ook erg!

Die hele intentie klopt niet. Zo moeten wij eigenlijk helemaal niet vragen en ook niet antwoorden, dat past ons niet. Want de liefde, die de basis en het uitgangspunt is voor Gods eeuwige verkiezing, wordt ook in meer of mindere mate uitgestort in het hart van zondaren.

En daarover valt natuurlijk veel te zeggen. Je zou kunnen zeggen: Ja maar, het mag toch ook waar zijn: 'Zou ik niet haten in mijn hart,

Wier snode haat Uw goedheid tart?

Zou ik niet met verdrietig ogen zien,

Degenen, die U weerstand biên?'

Dat is waar! Dan mag de zondaar die gelooft zó staan, als het ware, aan de kant van de Heere. Dat hij verdriet heeft en een afweer heeft van alles wat in haat ontstoken zich verheft tegen die God.

Nee, de rechte intentie van zo'n vraag behoort te zijn, de ootmoed, het ootmoedig buigen voor het Woord van onze God. En omdat nu eenmaal sprake is geweest van het

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

hóófd Adam en het Hóófd Christus, is het dan soms zó, dat zoals nu alle mensen door dat eerste hoofd zijn meegesleept in de dood, dat nu door dat tweede Hoofd, Christus, allen worden meegenomen in het leven? Dat zou toch gekund hebben? Het offer van de Heere Jezus Christus is niet te klein, het werk wat Hij volbracht heeft is ook niet te klein. Kijk, dan krijgt die vraag en ook het antwoord een heel ander karakter. Het wordt niet meer gestempeld door die eigenwijs wetende mens. Het is, als het ware: Hé, daar gaat me een licht dagen.

God heeft Zich geopenbaard in het paradijs en daarna, vóór en ná de val, als die Verbondsgod en is het nu zo, dat zoals dat eerste verbond in Adam en wij in hem gevallen zijn, wij ook zo weer worden terug gehaald? En dan komt het antwoord. Dat antwoord is geen antwoord uit de harde natuur van de mens. Het is ook geen antwoord van de triomfantelijke mens. Maar het is een antwoord van diepe ernst! Het is een antwoord dat, als het ware, vraagt om gehoor in de harten van de mensen die daar onder zijn, van mij en van u, maar het is wel een duidelijk antwoord. Het is geen antwoord in de vorm van een compromis: misschien wel, misschien niet; nee, het is een antwoord, diep ernstig en tegelijk maar voor één uitleg vatbaar. "Neen zij"; dat is niet zo, dat hebben wij ook genoemd.

Om in Adam te vallen en gevallen te zijn in de zonde, is voor ons geen geloof voor nodig, wij zijn dat! Maar om in Christus behouden te zijn, daar is Góð voor nodig, daar is Christus voor nodig, daar is de Heilige Geest voor nodig, daar is het geloof voor nodig!

"Neen zij".

En ik heb al verschillende teksten genoemd uit het Woord van God. Over 'De schapen, die de Stem horen', over 'Alles wat Mij de Vader gegeven heeft, dat komt tot Mij', 'Niemand kan tot Mij komen tenzij dat de Vader Die Mij gezonden heeft hem trekke'.

U zegt: - en dat hebben we verleden week al gezegd - Dus het komt er dan toch op neer, "neen zij", maar alleen de uitverkorenen die de Vader van eeuwigheid gaf aan Zijn geliefde Zoon en die Hij bij name kent, en die Hij in de tijd met Zijn Woord en Geest uit de duisternis trekt tot Zijn wonderbaar licht?

Daar hebt u gelijk in.

Alleen nu gaat het even over de uitwerking van die waarheid.

Ik heb gezegd, dat eeuwig welbehagen van God, die verkiezende liefde snijdt alle eigengerechtigheid en eigen werk van de mensen af. Ze raakt ons Farizeeërs in onze hartslagader. Omdat het, met eerbied gesproken, álles buiten de Heere Jezus Christus aan de kant schuift. En dat niemand zijn broeder immermeer zou kunnen verlossen. Ja, dat het wel eens kon zijn dat onze menselijke deugden, zoals Augustinus dat zegt, voor God grote óndeugden zijn en door God veroordeeld worden, omdat God er doorheen kijkt en het kan ook best zijn dat onze rechtzinnigheid voor God ketterij is. Die eeuwige, vaste, onwankelbare verkiezing van God die werpt eigenlijk álles aan de kant en zegt: 'Het is niet degene die wil, noch degene die loopt, maar het is alléén de ontferming van God!'

En als er dan een antwoord komt uit de hoorders, die zeggen: Wat klaagt God dan nog? Want God klaagt soms in de Bijbel. God zegt: Had je maar naar Mij geluisterd, dan zou je vrede geweest zijn als een rivier, Ik zou je gespijzigd hebben met vette tarwe. Maar jullie wilden niet naar Mijn stem horen, je hebt ál Mijn raad achter je rug geworpen.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

Waarom zegt God dat dan? Dan meent God dat niet, dat kán toch niet? Aan de ene kant: God stelt Zelf vast wie zalig worden, en diezelfde God doet dan Zijn beklag over die mens die maar niet wil luisteren. Dan zegt Paulus in de Romeinen-brief: - niet, ja maar, moet je eens goed horen, moet je eens dit of dat, nee, dan zegt hij - 'Wie zijt gij, o mens, die tegen Gód antwoordt. Zou ook het maaksel zeggen tot degene die het gemaakt heeft: Waarom hem je me zó gemaakt? Heeft de pottenbakker geen macht over het leem om het ene vat ter ere, en het andere ter onere te maken?'

Kijk, dan is het net of je op een punt komt dat de apostel zegt: Stop! Ik ga niet verder twisten, ik ga niet verder redeneren. Ik vind dat we de grens bereikt hebben met onze nieuwsgierigheid, met ons willen weten en willen begrijpen. "Wie zijt gij, o mens, die tegen God antwoordt?, laten we toch bedaren."

Maar ik heb erbij gezegd, kijk, die eeuwige, verkiezende liefde van God wordt ons niet geopenbaard als de BASIS, zou je zeggen, als de dragende kracht van de prediking van het Evangelie om verslagen harten van mensenkinderen, als het ware, te benauwen. Daarom niet! Maar het wordt ons verkondigd opdat geen vlees zou roemen bij God. Maar die roemt, die roeme in de Heere. Alle roem is uitgesloten! Want dáár ontvouwt zich nu juist de rijkdom van Gods genade.

Nu is het niet zonder betekenis, dat hebben we al begrepen, het ging even over de verwerkelijking, dat er toch niet staat, al is het zo: "Worden alle mensen zalig? Nee, degenen die Hem door een waar geloof worden ingelijfd". Nu is het zo, je hebt gelijk, alleen de uitverkorenen. Maar, en dat was eigenlijk de bedoeling, verleden week, en dat heb ik ook met blijdschap gedaan; dan zit je er over na te denken, dat komt misschien bij veel sprekers voor, dat je daarvan soms in zo'n diepe put valt, dat kan je geen naam geven, maar ook daar ben ik inmiddels al weer uitgehaald en daarom kom ik nog weer een keer er op terug. Het heeft er overigens niets mee te maken, in die zin, maar nu gaat het even over, waarom nu toch: degene, die Hem door een waar geloof worden ingelijfd. Waarom staat dat er nu?

Ik heb het gezegd en ik wil het nog eens herhalen, die verkiezing van God, dat kun je nu in de Bijbel merken, dat is een zaak - die altijd, zolang ik me heugen kan, min of meer mijn aandacht heeft gehad, in de Schrift, waar je nooit in uitgedacht komt, in die zin - waar niemand het laatste woord over kan zeggen dan God alleen. Maar in je leven mag je soms wel belangrijke dingen leren uit de Schrift, die daarin de weg enigszins verduidelijken.

Wat is dan onder andere zoiets wat je merkt in de Schrift? Voor mij is dat dit geweest: je merkt dat God bepaalde personen, volken, uit elkaar haalt, als het ware, soms in één gezin. Want 'verkiezen' is, je wenden tot de één, en de ander laten waar hij is. Nu kun je - ik vlecht het zoveel mogelijk ineen - om te beginnen al niets zeggen van oneerlijkheid, want wij hebben onszelf - niet omdat we zeiden, God heeft besloten, ik moet zondigen en daarom zal ik maar tegen Gods gebod overtreden. Nee, zo stond het niet voor Adam - van alles beroofd. En ik heb verleden week gezegd, zover ben ik gegaan, wat is het een vreselijke ontnuchterende ontdekking om te ontdekken dat je niet wilt wat God wil, dat je de andere kant uit wilt. Dat je je niet uit wilt leveren en over wilt geven aan God wat Hij met je doen zal. Maar zeggen kun je niets, wij zijn gevallen schepselen.

Nu moet je eens luisteren, kind, nu zit jij in de kerk vanavond, maar dat je buurman of je

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

vriendje nu niet in de kerk zit, wie moet je daar de schuld van geven? Durft je vriend of vriendin werkelijk te zeggen: Ik ga maar niet, want God wil mij niet, ik mag niet in de kerk komen. Kan dat? Dat kan niet, dat kan hij of zij nooit zeggen. Wat moet je dan zeggen? Moet je dan zeggen: Oh, wat zielig, mijn vriendin, mijn vriend, mijn buurmeisje of buurjongen mogen niet in de kerk komen, want God heeft gezegd dat ze niet in de kerk mogen komen, dat ze niet naar het Evangelie mogen luisteren. Dat zeg je niet, al wéét je diep in je hart dat het voor die vriend of vriendin een dáád is, ze zeggen het gewoon: Ik heb er geen zin in, ik wil het gewoon niet, ik laat me niet commanderen, door niemand. Wij weten wél, dat uiteindelijk in die brutale afwijzing, God bóven ze staat, God verliest het niet! God zal zeggen: Dat heb ik gehaat, jóú heb Ik gehaat, omdat je in Mijn raad nooit bewilligd hebt.

Kijk, wij willen zo graag ergens er tussenuit kruipen en in sommige voorstelling gaat dat ook wel makkelijk, want er wordt op los geslagen dat we ons bekeren moeten. Maar aan de andere kant: 't Is toch allemaal Gods werk. Dat heb je ook weleens, maar je voelt dat ieder mens, dat is begrijpelijk, dat geldt voor ons ook, er op een bepaalde manier uit wil kruipen.

Maar waar zijn dan al die mensen, noem ze eens op, die zo graag uitverkoren willen zijn? Noem ze eens, waar zijn ze dan? Waarom brengen ze de dag op bed door? Of op het voetbalveld? Waarom? Omdat ze ook zo graag eeuwig gelukkig willen worden? Kijk, voel je, we kunnen de pil wel trachten te vergulden, maar het is eigenlijk zo diep ernstig. En nu weten wij dat wij van nature allemaal zo zijn. We hoeven daarover niet hoogmoedig te zijn, daar gaat het niet om. Maar het gaat er nu even om, ik wil zo graag díé factor eruit. Dan kijken de mensen, de kinderen, de jonge mensen heel bedremmeld, 'waarom ik nu wel en hij niet, waarom ik wel en zij niet?' Nu, haal hij of zij er dan maar bij, laten we dan eens praten. Wat niet is kan toch komen? Maar het is niet echt. Wat merk je dan sterk, wie zal straks God een antwoord kunnen geven als Hij gaat vragen? Voordat wij kunnen zeggen: Heere, waar was U? Zegt Hij allang: Waar was jij? Jou, die Ik eten en drinken, een vader en een moeder, kleren en alles en noem maar op heb gegeven? Waar was jij? Ik heb je nooit gekend, werker der ongerechtigheid. Want je wilde niet Mij erkennen als Koning der koningen en Heere der heren. Je was in je aard, op jouw manier zó goed en zó best, dat het zelfs niet in je gedachte is geweest, wat er toen gezongen is: 'Ik bekende aan U o Heere oprecht mijn zonde,
'k verborg geen kwaad dat in mij werd gevonden.
Maar ik beleed na ernstig overleg
mijn boze daân.'

Daar heb je zelfs niet aan gedacht, Jij? Wat mankeert er aan jou? Wat mankeert er aan mij?

En nu voel je de praktijk, mensen, - en wij staan in de praktijk - nu gaan de wegen scheiden. Maar in de kerk dan, zijn die mensen dan allemaal uitverkoren?

Ik zal je eens wat vertellen: De apostel Paulus ging wat dat betreft heel ver. Dat komt zo, die mensen waren heidenen en werden geconfronteerd met het Evangelie. Soms kwam er één tot het geloof en de ander niet. En Paulus zegt: Als nu die moeder tot het geloof gekomen is, dan zijn die kinderen heilig, en die man is daar ook onder. Hij zegt niet dat die man, die er nog niets aan doet, zalig zal worden. Maar hij zegt wél: Als hij bij je wil blijven, dan moet jij niet bij hem vandaan gaan, vrouw, want je bent allemaal op gelijk

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

niveau begonnen. Je was een heiden, jij vrouw en jij man. En nu ben jij, vrouw, tot het geloof gekomen en je man niet. Kijk, als die man zegt: Ik heb geen zin in dat leven, je doet er dan helemaal geen kwaad mee om hem te laten gaan, scheiden maar. Maar als die man zegt: Ik hou nóg van jou, en ga jij maar naar de kerk, hoor; dan blijf je bij die man. Paulus zegt dan: Want je weet het niet, misschien wordt die man door jouw levenshouding, handel en wandel wel tot het geloof gebracht. Dat de Heere dat gebruikt, dat kan.

Begrijpen jullie dat? Voelen jullie aan dat de Heere niet zegt: Nu ja, je moet het maar proberen, ga maar op pad, je weet nooit. Dat kán wel, maar dat bedoelt de Heere daar niet. De Heere bedoelt daar mensen die allebei in het heidendom geboren en getogen waren: En wat moet er nu, moeten we nu maar gaan scheiden of niet? Nu, als het moet, dan moet het. Als die man dat niet wil, dan moet het maar. Als die man zegt: Nou het is mij goed, ik laat je vrij, dan mag je wel bij elkaar blijven, en die God van wonderen, die leeft nog. Die kan die man er ook bij brengen of omgekeerd, die vrouw er bij brengen.

Maar het aspect wat ik bedoelde, was dit, dat Paulus zegt: Die kinderen zijn heilig. Wat bedoelt hij daar nu mee? Met heilig bedoelt hij: die zijn ergens afgezonderd. Die zijn onder een bepaald licht gekomen, onder een zeker beslag, want die horen òf hun moeder òf hun vader, òf ze merken iets van de hemelse dingen. Ze merken iets van een blijdschap die alles te boven gaat. Ze merken soms dat midden in de nood en in de tegenspoed en in de ziekte en in de ellende, zien ze moeder of vader geknield op hun kamertje God aanroepen. Ze horen bidden om hun behoudenis, of God de kinderen genadig wil zijn. En Paulus zegt: Die kinderen zijn heilig. Dat is al een stukje van Gods verkiezing. Ze zijn gebracht onder de sfeer - je zou zeggen - van het Woord. Ze horen wel eens zingen, ze horen wel eens huilen. Ze horen wel eens:

'Denk aan 't Vaderlijk meêdogen'
Heer' waarop ik biddend pleit'

De apostel zegt: Heilig, afgezonderd; daar kun je niets aan doen, dat kun je niet ongedaan maken, dat is Gods ontferming. En dan loopt het nog over een situatie waarbij één van de partners bij het ongeloof bleef.

Maar hoe is het dan in de gemeente van de levende God? Als je ouders hebt die de Heere mogen vrezen?

Heb je dan aanleiding om je over Gods verkiezing te beklagen, of er armzalig over te doen? Heb je daar reden toe? Dat wij zo vaak al gezongen hebben:

'Zo wou Hij met geen volken hand'len
die moesten Zijn getuigenissen
en verbondsgeheimen missen'

Als daar in de prediking en in de gemeente geen plaats voor is, dan functioneert dat zo niet. Dan zeggen ze hooguit 'of je nog eens bekeerd mag worden', maar verder kunnen ze er ook niets aan doen.

Maar dat is ook, denk ik, voor een groot deel onze verbinding met elkaar, dat het, bij wijze van spreken, niet gereduceerd wordt tot onze koude kleren. Maar dat we ook van elkaar mogen weten, de innerlijke verzuchting, het verdriet, en de lévende hóóp:

'God zal Zijn waarheid nimmer krenken,
maar eeuwig Zijn verbond gedenken'

'Ik zal uw God zijn en de God van uw zaad'. Dan kun je wel zeggen, waar dat niet is,

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

daar leeft dat niet. Daar heb je het als kinderen niet zo moeilijk. Daar voel je je, als het ware, ook niet aan alle kanten min of meer ingesloten en omringd.

Maar nu kinderen, ligt er, als het ware, op de achtergrond, in je huiselijk leven, bij alles wat je doet en wat je niet doet, wat je verkeerd doet en noem maar op, die verwachting van de gemeente: 'Op U is onze hoop,

o God van ons vertrouwen,
Gij hebt hen nooit beschaamd,
die op Uw goedheid bouwen'.

Daar krijg je het punt! Je zou zeggen: Daar zul je toch niet zo onder uit kunnen komen. Daar zul je niet van kunnen zeggen: Als kind zeiden ze tegen mij, als je uitverkoren bent, zul je er komen, en als je niet uitverkoren bent, het maakt allemaal niets uit wat je doet.

Maar zo zijn wij niet geleerd van de Heere. Wij zijn wel bepaald bij de ernst: "Neen zij", maar óók: Die de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven en die de Zoon ongehoorzaam is, de toorn van God blijft op hem. Daarom is het in- en in-verdrietig als in een gemeente 'geheiligden', naar de lijn van de apostel Paulus, de kerk, de verkondiging verlaten.

Is het dan zo'n verdienstelijk werk? Nee, - zo bedoel ik het niet, want ik geef de moed nog niet op, al verdwijn je voor een poosje, dan geef ik de moed niet op - vat dat niet op als een werk, daar gaat het niet om. Maar omdat je zo vast gelooft en dat geloof ik vast, ja 't is wel aangevochten, dat wordt nog wel aangevochten, dagelijks wordt dat aangevochten, maar ik kan toch niet anders dan telkens weer gedrongen worden te geloven dat de Heere door middel van Zijn Woord en Heilige Geest wérkt. En dat wij bij elkaar, hier in de kerk op het werkterrein zijn van de Heilige Geest. Als dat weg is, dat is de grootste aanvechting, als je dat niet meer ziet, want dan blijft er niets over. Want buiten dat blijft er ook niets anders over dan ongelof, onverschilligheid en noem maar op.

"Alleen degenen die Hem door een waar geloof worden ingelijfd."

Jullie zijn geheiligd, allemaal, mijn kinderen, jouw kinderen. Dat is Gods verkiezende liefde. Ander kan ik het niet zeggen. Dat doet Gód, daar hebben wij niet voor gekozen. Nu hoop ik dat je begrijpt - of begrijpt, als je het niet begrijpt dan hoop ik toch nog dat je het beaamt - dat wij niets in te brengen hebben bij God. Hoe dan ook, wij hebben niets in te brengen, in geen enkel opzicht. De uitverkorene heeft niets in te brengen en de verworpene heeft niets in te brengen, niemand heeft iets in te brengen. Er staat: De hele wereld is de mond gestopt en is verdoemelijk voor God.

Nu zei ik straks, door de jaren heen zie je vaak sommige lijnen in de Schrift heel duidelijk worden. En nu noem ik iets wat voor mij persoonlijk van betekenis is, dat je soms ziet, dat je zegt, in de Schrift, kijk: Waarom neemt God de Filistijnen niet? Maar nee, Hij neemt Abraham en zijn zaad. Dat is Gods vrijmacht, Zijn liefde ook. De mensen moeten zich er niet op beroemen, want dan zegt de Heere: Hoor eens, Ik heb de Filistijnen ook uit andere streken daar een plekje gegeven om te wonen, en de Egyptenaren. Je moet niet denken dat wij een bijzonder volk zijn, dat wij hier wonen, want dat ben je niet. Het is alleen Mijn liefde, om Mijns Naams wil, zegt de Heere God. En dan ga je verder lezen en dan valt je aandacht eens hier op en dan eens daar op.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

Dan zeg je, hé, maar dan gaat het nog verder.

Jozef was een lieve jongen voor zijn vader Jacob, en Benjamin ook, voor zijn moeder. Jacob had zelfs een voorliefde - terecht of ten onrechte - voor Jozef. Hij gaf hem een prachtige, mooie mantel, een veelvorige rok. En de broers, die deugnieten, waren stik-jaloers, die konden dat weer niet hebben. En in hun waarneming had die broer veel te hoge gedachten van zichzelf, dat ze allemaal voor hem zouden buigen, enzovoorts. Maar, - en nu gaan we een stap verder - 'Doch Jozefs tent liet Hij verachtelijk varen.' Hè? Ja, Jozef! Jozef die gezegend werd met overvloed aan kindertal en vruchtbaarheid en noem maar op, op alle gebied. God liet hem varen. Benjamin evenzo. En dan zie je opeens die stervende, maar nog goed heldere Jacob: "Juda, gij zijt het, u zullen uw broeders loven."

Nu kan er een tijd in je leven zijn dat je zegt: Kijk, daar heb je het nu, Juda, jij bent uitverkoren. Maar er kan ook een andere tijd komen, dat je verder mag lezen: 'U zullen uw broeders loven', wat is dat toch? 'Juda's stam, die glorie won.' Laat God nu die andere broers naar de hel varen? Nee, ik denk dat ze vast allemaal zalig geworden zijn, al die kinderen van Jacob. Dat geloof ik zeker. maar nu weten wij uit het geheel van de Schrift dat het gaat om CHRISTUS! Verleden week heb ik die uitdrukking van Calvijn al gebruikt, geloof ik, dat de spiegel van de verkiezing is Christus. Maar ja, wat bedoelt zo'n man daar nu mee, hoe moet je dat verstaan? En dan weet ik wel, er staat - dat heb ik vaak aangehaald - in Jesaja: 'Mijn Knecht, Mijn Uitverkorene, welke Mijn ziel liefheeft, in Hem heb ik mijn welbehagen'.

Maar ik wil trachten dat iets dichterbij te brengen.

"Juda, gij zijt het." Daar staan al die andere broers, die elf. Is er dan maar één? Ja, maar die ene is uitverkoren als drager, draagster van het Zaad van de Belofte. Want je moet niet denken dat die Juda het aan zichzelf te danken had, omdat hij zoveel beter, zoveel anders was en zoveel menslievender of Godlievender was dan zijn andere broers, dat hij de ereplaats krijgt. Nee! Wél mocht er iets in zijn leven uitkomen van het borgschap. Maar tóch, de bijzonderheid van Juda, de verkiezing van Juda was in dat opzicht verkiezing van de CHRISTUS.

En dat heeft mij zo ontzétend aangegrepen in het leven, toen die lijn begon te leven, dat ik dacht, ach lieve Heere laat me niet doorvloeien naar de ene of de andere kant; houdt U me vast, dat ik niet tegen Uw Woord inga. Dat weet de Heere, dat begeer ik niet. 'Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast'. Maar vandaar die soms - voor u, als u ze gehoord hebt - raadselachtige uitdrukkingen van: Al ben je verworpen, dat is het ergste nog niet; en: God heeft Jacob verworpen, allemaal. Ja maar, Jacob heb ik liefgehad? Dan heb ik wel eens gezegd: "Nee, God heeft CHRISTUS liefgehad, DAAR GAAT HET OM!!!

En dan zat ik daar soms thuis 's nachts over te denken, want ik zei het uit de volheid van mijn gemoed, hoor. En dan zit je daar over te denken: Heere, heb ik dat zo mogen zeggen? En de Heere heeft niet tegen mij gezegd: "Nee" Maar het ging er mij om, mag ik dat zo, Heere, in de gemeente neerleggen? Dat Jacob is, in en met Adam, met Ezau, met mij, uitgeschakeld! 'God zocht alom, maar ach Hij vond er geen.' Er is niemand op aarde die nu die plaats in kon nemen van de Verkorene van God, om Zijn werk en wil te doen. Toen zag ik ook dat die liefde van God in principe helemaal, als het ware, is ingeweven in Christus! Dat het dáár nu om gaat. Om die Verkoren Knecht, Die een

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

Verworpen wilde zijn voor Jacob. Die zichzelf buiten de deur wilde laten zetten om de gramschap van God te dragen.

En weet je wat dat voor mij betekende? - Een ander zou misschien zeggen, nu vloeit je door - maar ik ben wel eens op plaatsen geweest waar heel veel wanhopige, radeloze mensen waren. De één nog ongelukkiger dan de ander. En dat je zelf ook geen raad weet, wat moet je nu toch zeggen? De één heeft dit, de ander dat. De één is al zoveel keer door het oog van de naald gekropen, menselijk gesproken, door dodelijke angsten opgezweept. En toch, dan kwamen we wel eens in gesprek, en er zaten ook spotters bij. Mensen, die zulke groffe opmerkingen maakten om je uit je tent te lokken. En dat ik opeens de vrijmoedigheid kreeg om, met een vrolijk gezicht, te zegen, te roepen: - en zo ben ik niet, dat durf ik niet eens, van mijzelf - "Mensen, hou maar op, het is allang voor elkaar, het is allang beslist. De strijd is gestreden, de beslissing is gevallen. Ja! God heeft op Golgotha Zijn beslissing kenbaar gemaakt. God heeft in eeuwige liefde en ontferming tegen Zijn lieve Zoon 'nee' en 'ja' gezegd." En dat je dan op zo'n moment zo helder ziet, de boodschap van het Evangelie. Die wordt niet beperkt, niet ingesnoerd in de zin van, ja maar, jij of jij of jij, jij staat er buiten. Nee, die wordt juist door de verkiezing die in Jezus Christus gestalte krijgt, zo ontzaggelijk groot. Want - vergeef me, dat ik het zo zeg - al zou iemand zeggen: Ik ben Ezau; nu wees er maar blij mee dat je het niet bent, dat je het niet hoeft te zijn. Als iemand zegt: Ik ben Judas; wees blij dat je het niet hoeft te zijn; begrijp je dat? Want er breekt iets anders doorheen, en dat is:

'Golgotha, gij zaagt het wonder,
het Licht der heerlijkheid ging onder,
en het daglicht werd tot nacht,
toen de losprijs aangebracht werd,
en het vlekkeloos Lam geslacht werd,
der gevallen creatuur.'

Dat staat erboven. **DAT STAAT BOVEN ALLES!!**

Dan kunnen er wel ogenblikken zijn, hier op aarde al, maar dat gebeurt niet veel, dat je zo getrokken wordt naar de kant van God, dat de andere kant ook overheerst, dat kan ook. Dat je merkt bij de apostelen, als ze met dát Evangelie zijn gekomen bij de Joden, bij hun volksgenoten, en dat ze dan zeggen: "Nademaal gij u de woorden des eeuwigen levens niet waardig keurt, keren wij ons af en gaan tot de heidenen." Maar dan ben je ook wel te beklagen ook, dat is verschrikkelijk. Of als er dan gezegd wordt: "Gij, die de raad van God tegen u verworpen hebt." Dat kunnen ze maar beter nooit tegen je zeggen. Dan kun je maar beter niets zeggen en gewoon blijven zitten, dan dat je zulke boodschappen krijgt. Want die Boodschap van die Verkoren Knecht is gekomen en daarbuiten blijft er ook niets anders over.

Nu de praktijk.

Ik heb verschillende dingen, verleden week, al genoemd, sommige aangevuld; ik rond nu af.

Hoe komt het nu uit?

Wat betekent nu: "Die Hem door een waar geloof worden ingelijfd".

Ten eerste, het is een wórden ingelijfd, God is bezig. De Heere is bezig met Zijn genade, met Zijn Woord, met Zijn Heilige Geest. Vandaag is de Here bezig. De Heere is

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

niet bezig om met een hoorbare stem te roepen: Jan, Ik heb jou uitverkoren en Piet, Ik heb jou niet uitverkoren. Dat zegt de Heere niet. Zó is de Heere niet bezig. De Heere is op een héél andere manier bezig. De Heere is bezig op de manier van wat er in Zijn Woord staat: Het Evangelie wordt verkondigd, de Boodschap gaat uit.

Geloof je dat wat we vanavond gezongen hebben, dat je zo stug bent, zo dom als een paard en een muilnier, weerstrevend? Geloof je dat echt? Als je dat gelooft, dan heb je ook hartelijk meegezongen, al kun je het niet maken, dat hoef je ook niet te maken: "k Bekend' o Heer' aan U oprecht mijn zonden'.

Dan heb je ook hartelijk meegezongen:

"s Heeren goedheid kent geen palen,
God is recht, dus zal Hij door
onderwijzing, hen die dwalen,
brengen in het rechte spoor.

Dan voel je aan, dít is nu de praktijk: Die in de Zoon van God gelooft, die heeft het eeuwige leven.

Daarom hoef ik niet te vragen: Ben jij uitverkoren? Zó gingen de apostelen niet aan de preek: Zijn jullie uitverkoren, of niet? Anders ga ik maar gelijk verder. Zó niet. Nee. Maar zij verkondigden dat dierbaar Evangelie van Jezus Christus en alles wat Hij verworven had. Zijn weldaden, vergeving van zonden, wederopstanding van het vlees en het eeuwige leven. Dát was het. En nu kijken ze, met eerbied gesproken, uit naar wat er gebeurt. Het Zaad wordt gezaaid. Luister je? Krijg je eerbied voor God en Zijn Woord? Is het je niet vreemd, de taal van Gods Woord? Doordat je helemaal verdrongen bent in het modernistisch gevoel, dat je je al ergert aan een ouderwets woordje. Dat is al een soort ergernis. De verkondiging van de Heere Jezus, is dát je lief, of wordt het je lief, wat Hij heeft gedaan in Zijn lijden en sterven? Dat nu elke polsslag, elke hartslag van Hem plaatsbepaling was? Elk gebed, elke traan die Hij schreide was plaatsbepaling.

Als de duivel je bang komt maken met de uitverkiezing, of als hij een strik probeert op te werpen, dan moet je daar helemaal niet voor schrikken. Dan zeg je: Satan, dat weet je wel, dat ik een verwerpene ben, maar ik heb gehoord dat mijn Koning, mijn Heere en Zaligmaker mijn vloek op Zich heeft genomen. En dáár hoop ik op, dáár betrouw ik op; Heere God, help me. Dan is alles anders. Het één is allemaal een spiegelgevecht, het ándere is de ernst van de waarheid: "Neen zij, maar die Hem door een waar geloof worden ingelijfd." Die in die Uitverkoren Knecht worden vastgehecht, zijn mét Hem uitverkoren, en waren met Hem uitverkoren, en zullen eeuwig met Hem en in Hem uitverkoren zijn!"

Wat past ons dan?

Verootmoediging!

Hoe kom ik daar aan? De Heere! De Heere kan het zó maken dat je vanavond nog, stillletjes misschien wel, onder de dekens zegt: Heere, vergeef me het kwaad, mijn vreselijke gedachten, die ik over U heb gehad. Geef dat ik nu eens goed van U mag denken en dat ik kwaad van mezelf mag denken. Bij U Heere wordt het onrecht niet gevonden, maar bij mij. En dát geloof ik vast, dat dat de lijn is die het Woord ons leert. Dat er maar één zaak overblijft: Kom laten wij aanbidden en neerknielen voor de Heere, Die ons gemaakt heeft tot schapen van Zijn weide.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 20 (VERVOLG)

Geliefden, blijft standvastig bij díé genade, tot het einde toe!!
Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer over voor de zonde.

De Heere helpe ons allen.

AMEN